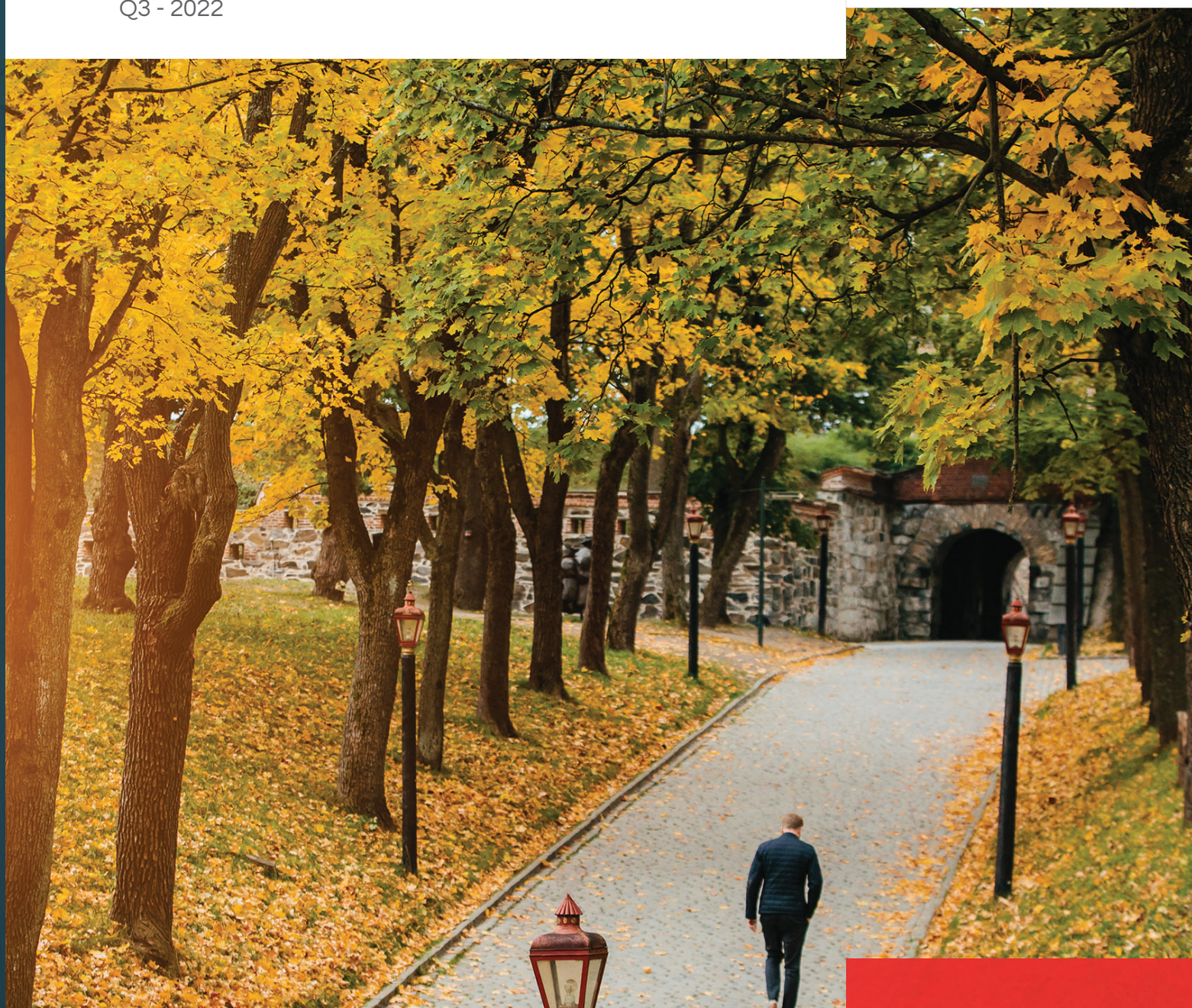

Credit Quarterly

Q3 - 2022

2022 har blitt tøffere for folk flest

Christian Aandalen, daglig leder Fair Group AS og Per Sigurd Fjærestad, daglig leder - Creditsafe Norway AS

Dyrere mat, dyrere strøm, dyrere drivstoff og økte renter setter nå sine spor i norske husholdninger og bedrifter. Forventningsbarometeret til Finans Norge for 3. kvartal viser at nordmenns forventninger til økonomisk utvikling faller til et rekordlavt nivå. Siden starten i 1992 har barometeret aldri tidligere målt en mer negativ holdning hos norske forbrukere. Samtidig øker antallet konkurser, og nærmer seg raskt nivåene før korona.

Om Fair Group

Fair Group jobber for å fornye og forbedre betalingsbransjen. Vi hjelper selskaper med å få betalt på en enkel og rimelig måte, ved hjelp av fornuftige og rettfærdige løsninger som ivaretar gode kundeforhold og minimerer belastningen på sluttkunden. Vår modell sørger for at selskaper får raskere betaling, og at slutt kunder må betale mindre. Alle våre tjenester støttes av en moderne og markedsledende teknologisk plattform. Denne plattformen gjør at vi kan skreddersy en brukervennlig og kostnadseffektiv løsning, basert på ditt foretaks spesifikke behov og ønsker. Fair leverer god kundebehandling, bedre likviditet, lavere kundefrøfall, høyere betalingsgrad og stor fleksibilitet.

Om Creditsafe Norway

Creditsafe Norway er en del av det ekspansive konsernet Creditsafe Group, som leverer kreditt- og foretaksinformasjon over hele verden. Hvert sekund hentes over 60 opplysninger fra våre databaser, og vi har verdens største kombinerte foretaksdatabase med informasjon om 365 millioner foretak. Creditsafe har i dag over 100 000 kunder og jobber fra 23 internasjonale kontor i Europa, USA og Asia. Som kunde kan du være trygg på at vi alltid arbeider med å gjøre mer informasjon tilgjengelig i våre databaser.

Norge er inne i en krevende tid, og utsikten de neste månedene er mørke. Ifølge Norsk Gjeldsinformasjon har kredittkortgjelden i Norge som ikke blir betalt ved forfall økt med 1,1 mrd siste fire måneder. I løpet av de siste tolv månedene har forbruksgjelden økt med 900 mNOK.

Den siste SIFO rapporten viser at 93 prosent av husholdningene har fått økte levekostnader, og at 130.000 husholdninger befinner seg i alvorlige økonomiske vanskeligheter. Ytterligere 280.000 sliter økonomisk. Dette er en dobling fra året før.

Vi har derfor viet stor plass i denne utgaven til å fortelle om våre funn, og til å si noe om hva vi forventer i tiden som kommer. Som vanlig kommenterer vi misligholdsutviklingen blant privatpersoner og foretak, ser på utviklingen i betalingsanmerkninger og dypdykker i konkursene.

Antall inkassosaker stiger jevnt og trutt i Norge, og selv om det ikke har eksplodert, er tallene vesentlig høyere enn i 2021. Antall inkassokrav mot bedrifter ligger 56 prosent over fjoråret, mens antall inkassokrav mot privatpersoner er 36 prosent høyere. Betalingsanmerkninger mot foretak øker, mens anmerkningene mot privatpersoner går ned. Mye av forklaringen på nedgangen finner vi i tiden det tar fra en inkassosak oppstår, og inntil det blir en betalingsanmerking. Vi forventer at anmerkninger mot privatpersoner vil øke i tiden som kommer.

Konkursene øker kraftig, spesielt innen servering og detaljhandel, bransjer som er avhengig av konsumentene. Med synkende konsum er vi redde for at Black Friday, julehandel og julebord ikke vil gi det nødvendige pusterommet i år.

Vi håper du setter pris på rapporten!

Hva hvis norsk økonomi ikke kommer seg opp av snøfonna?

En vinterkveld for mange år siden var jeg og en kompis på vei hjem fra valutaseminar i Holmenkollåsen, da vi traff på den fremtidige sentralbanksjef Ida Wolden Bache. Hennes bil sto fast i en snefonn. Heldigvis var ikke bilen tyngre enn at et par utrente finanskropper klarte å dytte den ut på veien igjen.

Men denne gang er hun verre ute.

Saken er den at mange forhold, både ute og hjemme brygger opp til noe så ubehagelig som finansiell ustabilitet i høst og til vinteren. Slik myndighetene styrer later det til at et skred av konkurser er nær forestående. En ting er at bedrifter går konkurs fordi næringen deres sliter, noe annet er at den finansielle sfære påfører sunne bedrifter store byrder. Et helt tredje problem er det at myndighetene gjør vondt verre.

De rentefølsomme delene av norsk økonomi som bil-, bolig og hyttesalg er allerede i grøfta. Varekonsumindeksens volum var i august fire prosent lavere enn i samme måned i fjor.

— Gjeldsvekst i husholdningene 2002-2022

Jan Ludvig Andreassen, sjeføkonom i Eika Gruppen

Og verre skal det bli. Norsk økonomi har enda ikke merket rentehevingene fra august, som med seks ukers varslingsfrist først slår ut på boliglånsrenta i oktober. Halvingen i september når først frem til boliglånsrentene i begynnelsen av november.

Dette var også betydelige rentehopp som ikke har sitt motstykke i inntektsvekst for husholdningene. Nei, Norges Bank har i sannhet sikret oss en elendig julehandel. Finanstilsynet følger nå opp ved å ønske seg en ny innstramning i en allerede svært så stram boliglånsforskrift.

Litt merkelig egentlig. Figuren viser at husholdningenes gjeldsvekst aldri i dette årtusen har vært lavere enn den er i dag.

I høst er det også snøtunge skyer som kommer farende mot oss over kredittmarkedenes vidder. Kredittspredene går ut globalt, med vesentlig dyrere innlånsmarginer for bedrifter og banker. Innlånskostnadene er tilbake til 2009-nivåer for mang en europeisk bank. Norske banker rammes også, uansett hvor urimelig det føles. Bankene vil i vinter derfor være nødt til å øke sine utlånsrenter mer enn Norges Bank gjør, hvis deres inntjening skal opprettholdes.

Fremover vil kredittmarkedenes helse prege både aksjemarkedene og realøkonomien. Stiger kredittmarginene ytterligere kan de fortsette å forverre seg i en selvforsterkende spiral. Bedrifter som fint klarer et kredittpåslag på ett prosent eller to, kan få pustebesvær hvis kredittpåslagene dobles, noe som gjør at bankene blir så engstelige at den blir tredoblet. Passer ikke myndighetene på, kan du få en uønsket og helt unødvendig forverring av norsk økonomi som følge av de utenlandske kredittmarkedenes stadig sterkere dragsug.

Her hjemme er det kronkursen som har stått for dramatikken. Krona har falt i verdi igjennom høsten, men i det siste var det kraftige stup etter at Norges Bank meldte om rekordstore salg av kroner for å ta unna for en like sterk valutainngang til statskassen fra energinæringene våre.

I teorien skal dette gå opp i opp. Valutasalget motsvares av valutainngang. Men det er et eller annet ved norsk økonomi nå om dagen som bekymrer kredittmarkedene. Om det er den strie strømmen av milliardærer som kaster seg i Kjell Inge dragsug på vei til sveitsiske skatteparadis, eller et noe mer grunnleggende problem i norsk økonomi som plager krona vår vites ikke. Kanskje er det bare reallokeringer i gigantiske porteføljer i utlandet hvor krona kastes over borde?

Uansett er det ikke spesielt behagelig for en sentralbank, som for tida har fokus på inflasjonen, å se krona falle så mye som den gjør nå. Når krona svekker seg, kan ikke inflasjonen gjøre annet enn å stige videre. En klok sentralbanksjef vil se at også denne inflasjonsimpulsen er forbigående, men uansett vil den svake kronkursen utelukke en nedgang i sentralbankens renter i overskuelig fremtid.

Noen vil si at Norge Bank bør heve renta videre for å forsvare krona vår. Jeg har vært med på slik galskap før. Det var på begynnelsen av 1990-tallet da vi hadde fastkurspolitikk. Fastkurspolitikken innebar at du måtte heve renta når krona var under press, gjerne i en nedgangskonjunktur. Man måtte kompensere investorer for faren for devalueringer. Nå må renta kanskje heves for å forsvare en eller annen mystisk normalverdi for

inflasjonen.

Utgangspunktet for vinteren er med andre ord ikke lovende. Let's count the ways:

Norsk økonomi var allerede på vei inn i en mild lavkonjunktur da Norges Bank kom med sine samlede halvannet prosentpoeng i rentehevinger. Rentehevinger vi ennå ikke fullt ut har fått merke. Det stopper ikke der. Sentralbanksjefen truer fortsatt med rentehevinger, det lenge etter at varekonsumet for lengst har havnet i grøfta.

Husholdningenes kredittvekst er nå minimal. Deres sparerate er skyhøy. Men Finanstilsynet vil ha den ytterligere ned. Når vi nå hever rentene og strammer til på boliglånsforskriften videre, får vi store mengder helt unødvendige konkurser. Hvorfor mange vil stille spørsmål ved bankenes økonomiske helse.

Selv uten rentehevinger står vi nå i høst trolig foran en konkursbølge av dimensjoner. Slår julehandelen feil, noe den later til å gjøre, topper ikke denne tsunamien av konkurser seg før til våren.

Så hva bør myndighetene gjøre?

- Du spør om veien til Dublin, min kjære landstryker.

Ja, da burde du ikke ha startet her.

Slik lyder et gammelt irsk munnhell.

Ja, utgangspunktet er vanskelig. Et naturlig skritt i kredittpolitikken er å normalisere boliglånsforskriften etter at du har normalisert rentene. Lette på den, motsatt av det Finanstilsynet nå foreslår. Intervensjoner i valutamarkedet for å styrke kronkursen virker også å bli mer og mer sannsynlig for hver dag som går. Og nei, Norges Bank bør ikke heve sine renter videre. Finanspolitikken på sin side bør innrettes mot å hjelpe sårbare bedrifter og husholdninger.

Denne gangen blir det uansett tungt å få bilen ut av snefonna. Selv om alle gode krefter trår til er kanskje norsk økonomi nå som en bil som er så nedgravd i snøfonna at den ikke lar seg rikke.

Vi må bare belage oss på å ta det som det kommer, og

Analyse Privatmarkedet

Misligholdsutvikling tredje kvartal 2022: Privat

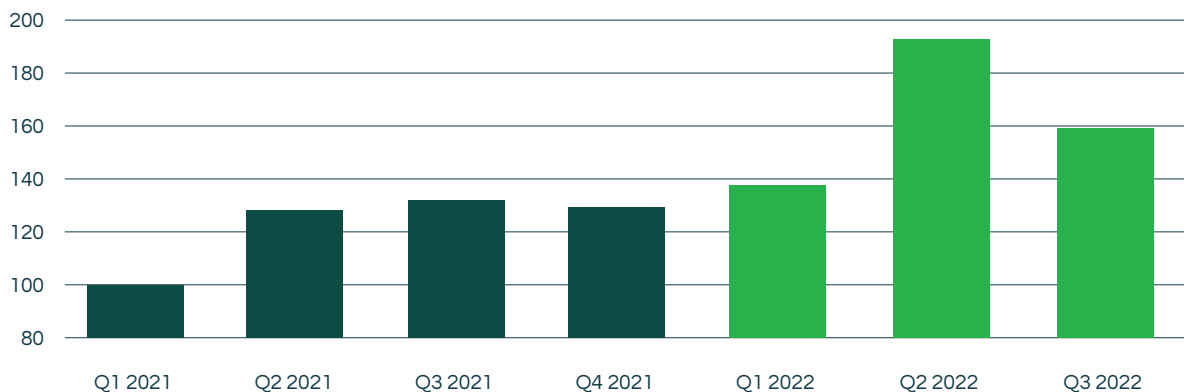
Christian Aandalen, daglig leder Fair Group AS

Dyrere mat, dyrere strøm, dyrere drivstoff og økte renter er hverdagen til norske husholdninger, og vi ser at dette stadig gir større utfordringer for vanlige folk. I SIFO rapporten «Dyrtid under oppseiling. Hvordan takler husholdene de økende levekostnadene?» kommer det frem at 130.000 norske husholdninger har alvorlige økonomiske problemer, mens ytterligere 280.000 sliter økonomisk. 93 prosent av norske husholdninger har fått økte levekostnader, og stadig flere sliter med stigende kostnader. Husholdningene oppgir strømprisene som viktigste enkeltårsak.

Hos Fair ser vi en nedgang i antall mottatte oppdrag i tredje kvartal sammenliknet med andre kvartal. Samtidig fortsetter antall inkassosaker å øke, og tallene for tredje kvartal viser at det er 17,1 prosent flere saker til inkasso enn i tilsvarende kvartal i fjor. Antall inkassosaker ligger til nå i år 36 prosent over samme periode i fjor.

Veksten kommer på alle typer krav, selv om strømkravene til inkasso står for den største økningen.

— Antall mottatte oppdrag (indekserte tall)

Størrelsen på kravene til inkasso holder seg stabile, og det er foreløpig ingen krav som utmerker seg utover strømkrav. Dette er gode nyheter, da stadig større regninger til inkasso normalt sett fører til redusert løsning.

Økte renter starter også å gjøre sitt innhugg i lommebøkene til norske husholdninger, og når den siste renteøkningen kommer til forbrukerne fra banken i november vil renten for de aller fleste gjøre store innhugg i økonomien, vesentlig større enn kostnadene til strøm.

Vi er svært bekymret for norske husholdningers evne til å betjene lån og løpende kostnader i tiden som kommer, og forventer at stadig flere husholdninger vil få problemer. Omstillingsevnen til norske husholdninger vil i stor grad avgjøre hvor alvorlige problemene vil bli.

De eldste topper inkassoveksten

Eldre i Norge har mer inkassogjeld enn noen gang. Fair sine analyser viser at andelen nordmenn over 70 år med registrert inkassosak har økt 26 prosent så langt i år sammenliknet med tilsvarende periode i fjor. Den generelle inkassoveksten i Norge er jevnt stigende – mens det er de yngste og eldste som opplever sterke vekst i andel.

Nordmenn over 70 år står for 6,3 prosent av alle inkassosaker så langt i år, registrert hos inkassoselskapet Fair Collection. Andelen eldre med inkassosaker var 5 prosent ved tilsvarende periode i fjor. Dette innebærer en vekst i andel på hele 26 prosent.

– Økningen i inkassosaker blant unge og eldre er alarmerende. Dette er de to mest sårbare gruppene sett opp mot økningen i levekostnader, og er derfor ikke overraskende sier administrerende direktør i Fair Group, Christian Aandalen.

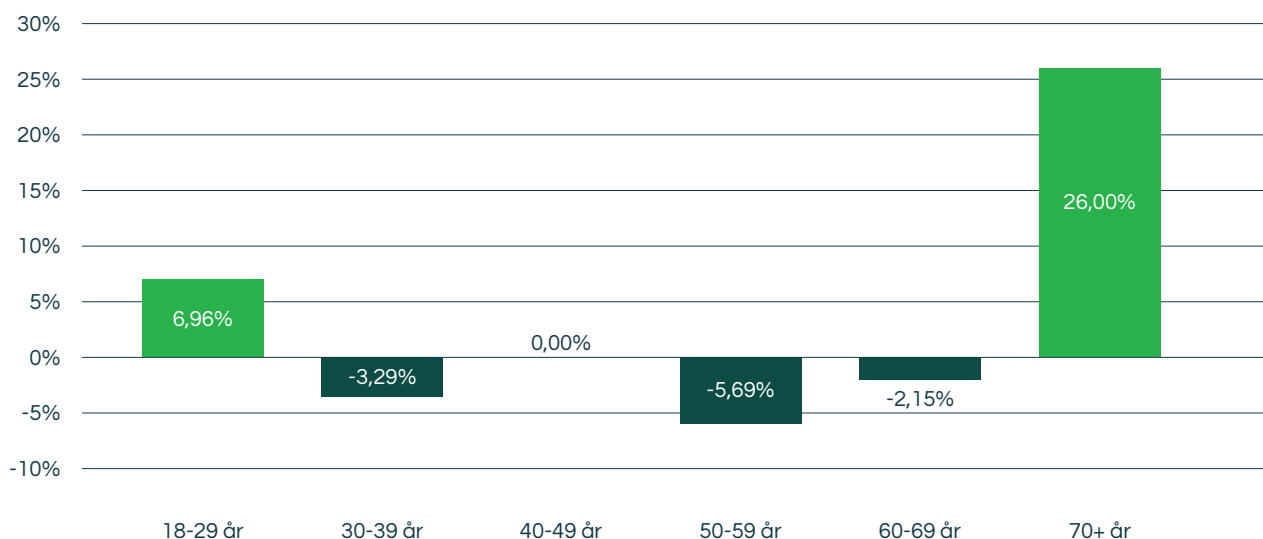
Gruppen 18-29 år utgjør nå 16,9 prosent av alle inkassosaker, en andelsvekst på nesten syv prosent sammenliknet med tilsvarende periode i fjor.

“ Økningen i inkassosaker blant unge og eldre er alarmerende.

Kostnadsvekst utfordrer: Finanstilsynets inkassostatistikk viser for første halvår 2022 at den totale fordringsmassen til inndrivelse er på 115,2 milliarder kroner, marginalt ned sammenliknet med utgangen av fjoråret. Sterk press på husholdningenes økonomi knyttet til rentehevinger, økte energikostnader, høyere matvarepriser og høyere drivstoffpriser setter spesielt press på de eldste og før vinteren banker på døren.

- Mindre handlingsrom til å håndtere uforutsette utgifter er nok en del av forklaringen på at andelen eldre med inkassogjeld vokser, sier Aandalen.

[SSB venter fallende boligpriser de kommende årene](#) og det kan føre til at andelen eldre i en vanskelig finansiell situasjon øker.

Grafen over viser endringer i alderssammensetningen i andel saker som har gått til inkasso i år sammenliknet med 2021. Kilde: Fair Group

— De unge sliter også

Fair sin gjennomgang av inkassodataene viser at antall inkassosaker i tredje kvartal var opp 11 prosent sammenliknet med Q3-2021. Av det totale antallet saker utgjør den yngste gruppen 17,1 prosent av sakene, opp fra 15,8 prosent.

- På lik linje med de eldre har også de unge mindre handlingsrom. Mange i denne aldersgruppen er studenter, og med lav inntekt og høyere utgifter er denne gruppen spesielt utsatt, sier Aandalen.

Å pådra seg inkassogjeld og betalingsanmerkninger allerede i tjuetårene vil ha negativ innvirkning senere i livet, når man for eksempel skal skaffe seg mobilabonnement eller kjøpe seg egen bolig.

— Kvartalsvis utvikling i andel inkassosaker per aldersgruppe (indekserte tall)

*Andelen inkassosaker blant unge og eldre er på sitt høyeste på tre år, og trenden er stigende.
Kilde: Fair Group*

Økonomisk slitasje: Antallet bedrifter med betalingsanmerkninger øker

Antallet privatpersoner med betalingsanmerkninger gikk marginalt ned i årets tredje kvartal – men på foretakssiden peker pilene i motsatt retning.

Ved utgangen av tredje kvartal var 77.585 norske foretak oppført med betalingsanmerkninger. Det er nesten 7000 flere enn ved samme måling i mars – og tilsvarer en økning på nesten 10% i løpet av et halvt år.

Ser vi på AS og ASA isolert sett finner vi en lignende utvikling. 43.871 selskaper hadde betalingsanmerkninger ved utgangen av første kvartal. Nå har antallet steget til 48.924, en økning på 11,5%. Totalt er nå over 13% av landets selskaper registrert med betalingsanmerkninger.

– Selv om disse økningene er svake til moderate bekrefter de trenden. Disse tallene gir oss et temperaturmål på hvordan det går her og nå, og nå går det trått, sier daglig leder Per Fjærestad i Creditsafe Norway. Han poengterer at økningen samsvarer

– Har ikke endret seg vesentlig på 30 år

Det ser derimot lysere ut for privatpersoner. Her ser vi en nedgang både i antall personer med betalingsanmerkninger, og antall personer med lønnstrekk.

– I utgangspunktet er det veldig vanskelig å få betalingsanmerkninger som privatperson. Det er et rettslig skritt mange vegrer seg for å ta, og det tar ofte lang tid før et mislighold blir til en betalingsanmerkning. Derfor vil vi ikke se noen negative endringer i disse statistikkene ennå, sier Fjærestad.

Han er heller ikke overbevist om at vi i det hele tatt vil komme til å se noen betydelige endringer i disse tallene.

– Antallet privatpersoner med betalingsanmerkninger er forbausende stabilt. Vi har en populasjon med dårlige betalere i Norge som utgjør litt i overkant av 5% av befolkningen. Og det tallet har ikke endret seg vesentlig på 30 år, sier Fjærestad.

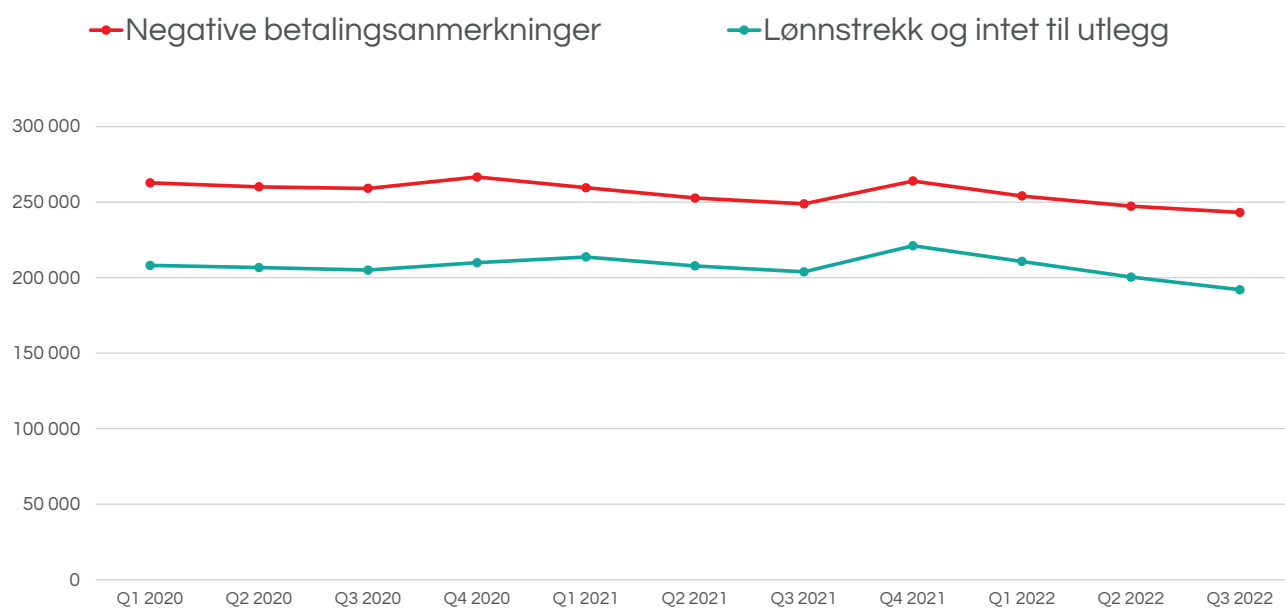
Per Fjærestad, daglig leder Creditsafe Norway.

– Jeg satt selv og punchet inn kredittopplysninger på 90-tallet. Den gang var det 5,5% som hadde betalingsanmerkninger, og de siste tallene for tredje kvartal i år viser at tallet nå er 5,4%, fortsetter han.

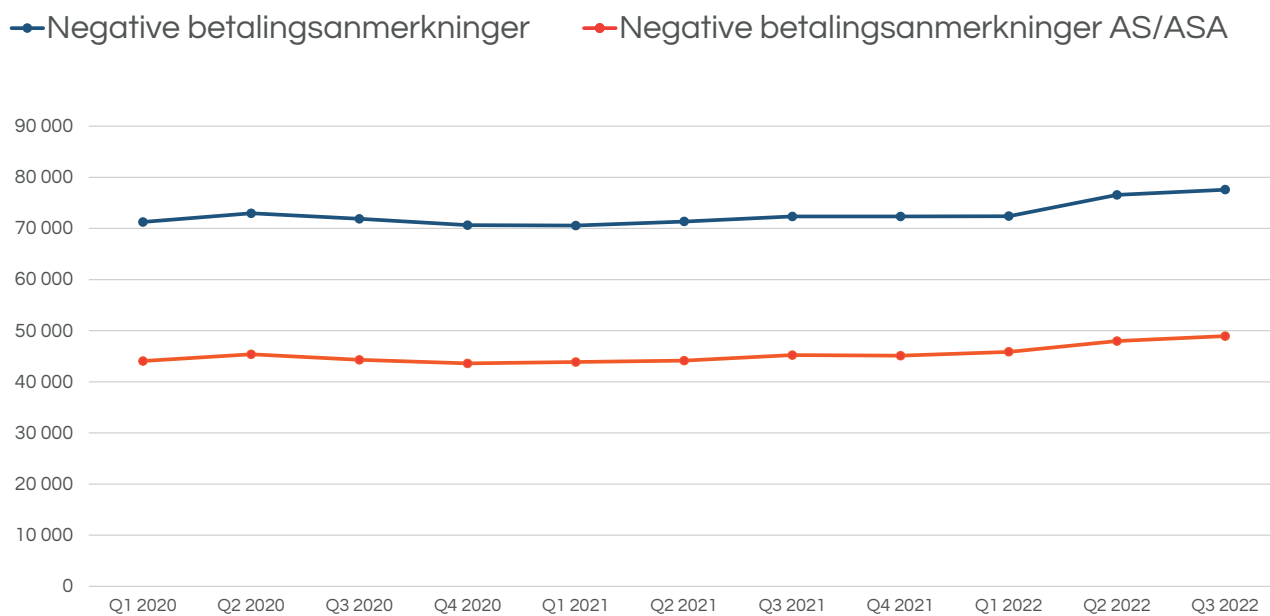
Den stabile utviklingen kan begrunnes med at “versting-gruppa”, de med mye mislighold, ikke får tilgang til kreditter. De får med andre ord dårligere råd, men de får ingen nye inkassokrav og betalingsanmerkninger.

– I denne gruppen ser vi at det i snitt er 6,13 betalingsanmerkninger pr. person, og også dette er et tall som har vært relativt stabilt i lang tid. Det eneste stedet vi ser en voldsom endring er blant personer med tvangspant, lønnstrekk og intet til utlegg. De har det heldigvis blitt betydelig færre av, sier han.

Betalingsanmerkninger privatpersoner

Betalingsanmerkninger foretak

— Forskjellige utgangspunkt

Fjærestad er ikke overrasket over at utviklingen i privatmarkedet og i bedriftsmarkedet enn så lenge går i hver i sin retning.

– Vi har sett at privatpersoner har brukt pandemien til å betale ned kredittkortgjeld og kvitte seg med forbrukslån. I tillegg ser det ut til at flere har benyttet anledningen til å gjøre opp alvorlige inkassosaker.

Dette bidrar ifølge Fjærestad til å forklare situasjonen vi står i nå:

– Mens næringslivet måtte tære på ressursene grunnet lavere inntjening, beholdt de fleste av oss lønna vår. Mange fikk bygget seg opp en buffer, og fikk stilt seg i en bedre økonomisk situasjon. Derfor hadde bedrifter og privatpersoner to helt forskjellige utgangspunkt når samfunnet gjenåpnet, sier han.

— Bufferen spises opp av økte priser

Forskjellige utgangspunkt til tross, utelukker ikke Fjærestad at vi alle kan stå på samme sted på denne tiden neste år.

– Vi må anta at det også vil kunne komme en økning blant privatpersoner når renta øker og strømregninger forfaller. Bufferen vi har bygget opp vil for mange bli spist opp av økte priser og en dyrere hverdag, tror han.

Det vil igjen skape nye utfordringer. For å dekke økende kostnader må foretakene trolig øke sine priser, samtidig som at lavere kjøpekraft vil bety at forbrukerne ikke er like villige til å kjøpe varer og tjenester.

– Vi må nok regne med å oppleve en god del økonomisk slitasje på begge fronter, og jeg tror både foretak og privatpersoner vil stå dårligere stilt til å takle en ny bølge, eller en ny krise, avslutter Fjærestad.

Analyse Bedriftsmarkedet

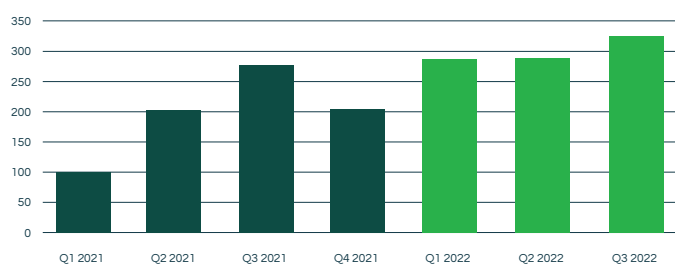
Misligholdsutvikling

tredje kvartal 2022: Bedrift

Antall inkassosaker mot bedrifter har gjennom hele 2022 vært vesentlig høyere enn i 2021, og tredje kvartal er intet unntak. Selv om avstanden til samme kvartal i fjor er mindre (18 prosent flere saker), er antallet inkassosaker mot bedrift så langt i år 56 prosent høyere enn fjoråret. Dette gir nå utslag i flere konkurser, og vi nærmer oss nivåene vi så før nedstengningen i 2019. Selv om antallet inkassosaker mot bedrifter er på et høyere nivå, holder løsningsgradene seg stabilt høye. Dette bildet kan komme til å endre seg i tiden fremover ettersom flere selskap går konkurs.

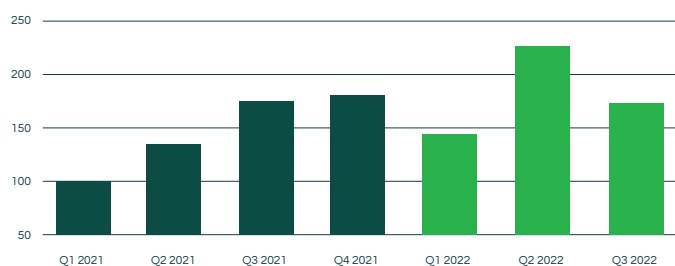
Det er ingen spesielle bransjer som skiller seg ut, og bedrifter i alle størrelser er mottakere av inkassosaker, selv om majoriteten av de som går til inkasso er små og mellomstore selskap. Det er heller ikke så rart, all den tid de fleste selskap i Norge er små og mellomstore.

— Antall mottatte oppdrag (indekserte tall)

Gjennomsnittlig hovedstol til inkasso er fallende i tredje kvartal, og nesten på nivå med samme kvartal i fjor (minus to prosent). Dette er gode nyheter, og er med på å holde løsningsgradene stabilt høye.

— Gjennomsnittlig hovedstol (indekserte tall)

Med stadig økte renter, rekorddyr strøm, høyere lønnskostnader og høy inflasjon er det krevende tider for mange bedriftseiere. Mange bedrifter vil rolig havne i uføre de neste månedene, og vi forventer at både inkassosaker og konkurser vil øke i tiden fremover.

– Vi går inn i et spennende kvartal

Statistikkene for tredje kvartal viser en markant økning i antall konkurser, og et tydelig taktskifte. Per Fjærestad mener tallene for Q4 vil gi gode indikasjoner på hvordan konkursutviklingen blir i 2023, og advarer om at bransjer som til vanlig har et godt fjerde kvartal ikke kan stole på konsumentenes forbruk i år.

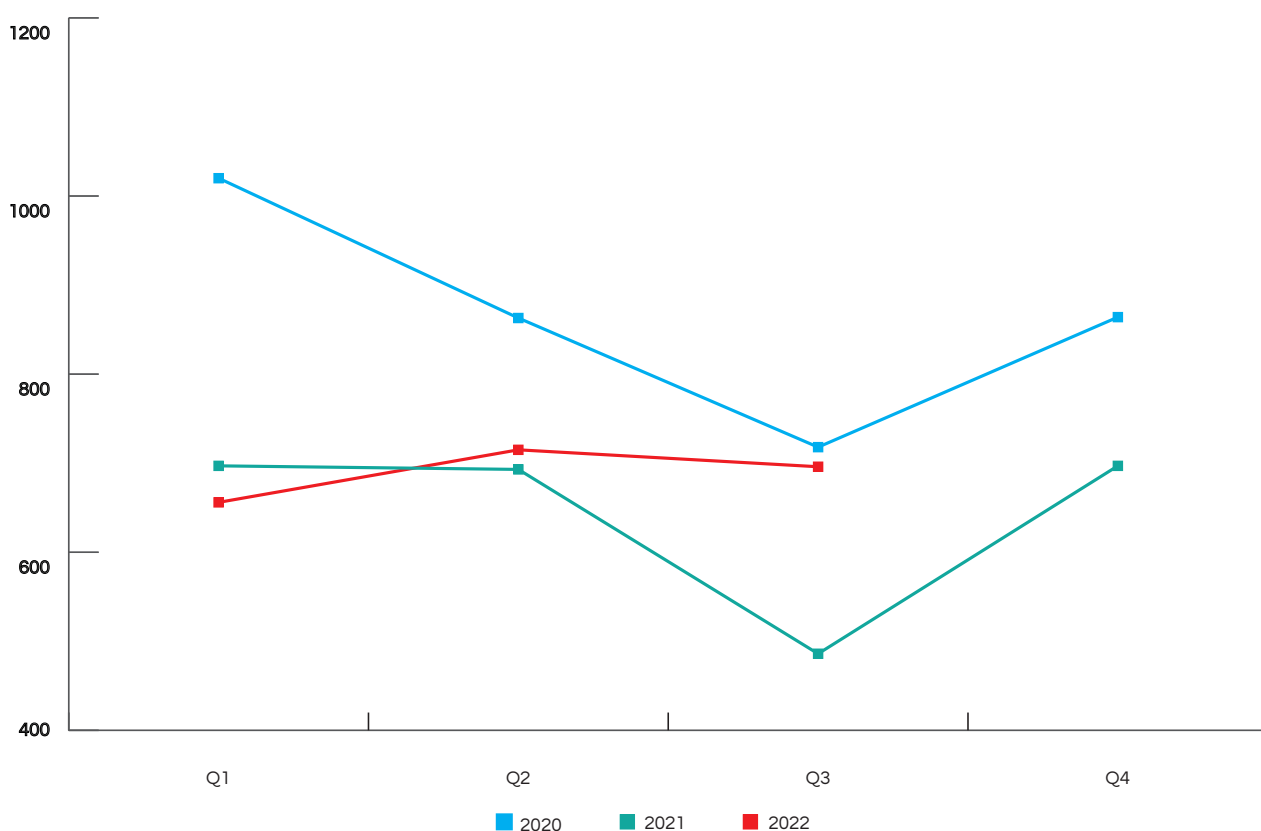
Etter en kraftig i økning i antall konkurser i august (71%), flatet kurven noe ut i september. 298 konkurser, sammenlignet med 244 i samme måned i fjor, gir en konkursøkning på 22%. Totalt gikk 690 selskaper konkurs i årets tredje kvartal – en økning på 32% sammenlignet med Q3 i 2021.

I 2019 og 2020 gikk henholdsvis 888 og 718 selskaper konkurs.

– Selv om september ble en roligere måned enn august ser vi nå et tydelig taktskifte i konkursutviklingen. Vi er fremdeles et stykke unna nivåene vi så i 2019, da antallet konkurser var på sitt høyeste, men nå begynner vi virkelig å nærme oss tallene fra 2020, sier daglig leder Per Fjærestad i Creditsafe Norway. Han mener alt nå tyder på at konkurs kurven vil fortsette å stige de kommende månedene.

– Slik trenden er nå vil vi trolig ende opp over 2020-nivået innen utgangen av året. Det store spørsmålet er om økningen blir såpass stor at vi vil se konkurstall lignende de vi så for tre år siden.

– Antall konkurser

— Konkurstallene for Q4 vil gi oss en god pekepinn

Fjærestad viser til at det for øyeblikket er mange usikre faktorer, både politiske og økonomiske som kan påvirke markedet:

- Hvor godt vil strømstøtten for bedrifter fungere?
- Hvordan blir den generelle utviklingen i strømpriser?
- Hvordan blir tilgangen på råvarer?
- Hvordan vil Russlands krig i Ukraina, og konflikten med Vesten, påvirke oss?

– Det er forferdelig usikre tider vi er inne i. Nye utfordringer ser ut til å vente bak enhver dør, og den ene er verre enn den andre. Vi har klart oss godt lenge, men nå har vi fått juling en lang stund. Hvor mange slag til kan vi klare? undrer han.

En nylig undersøkelse fra SMB Norge viser at 65% av bedriftene forventer at resultatet fra andre halvår i 2022 blir verre enn i et normalår, og så mange som 17% oppgir at de ser en reell fare for å gå konkurs som følge av strømprisene i vinter.

– Det er nok uunngåelig at strømprisene vil føre til nedleggelse. Vi ser allerede effekten av dette utenfor næringslivet, ved at idrettshaller og alpinanlegg stenger ned driften, men det er fremdeles litt usikkert hvordan dette vil slå inn blant norske selskaper, sier Fjærestad.

Han påpeker samtidig at vi trolig ikke vil se de virkelige konsekvensene av høye strømpriser før i begynnelsen av neste år.

– Man går ikke konkurs fordi man får en stor strømregning, det er først når denne regningen misligholdes at problemene oppstår. Derfor er det ikke sikkert at vi vil se enorme utslag i fjerde kvartal heller, men jeg tror konkurstillene de kommende månedene vil gi oss en god pekepinn på hvor bratt kurven blir i Q1 2023.

Mørke tall for servering og detaljhandel

Fjærestad mener det er særlig grunn til bekymring i bransjer som pleier å ha et godt kvartal i Q4 inntjeningsmessig – eksempelvis detaljhandelen og serveringsbransjen. Dette er to av bransjene som til vanlig ligger på konkurstoppen, i likhet med oppføring av bygninger, spesialisert bygg- og anleggsvirksomhet og agentur- og engroshandel.

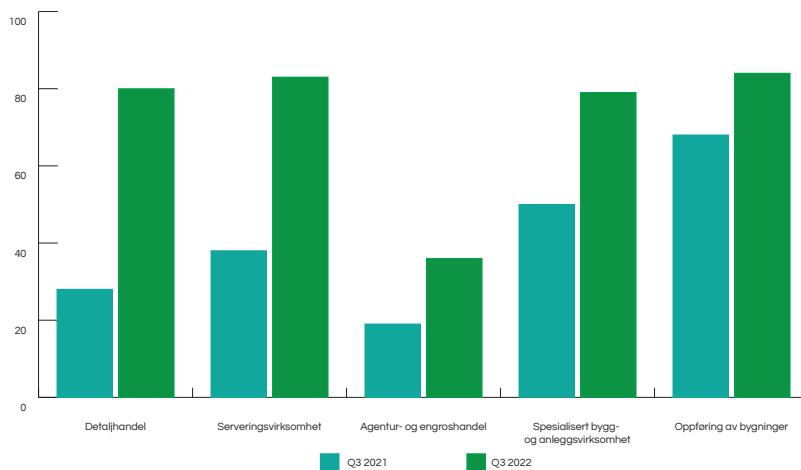
– Nå er vi på vei inn i et kvartal der servering og detaljhandel skal hente seg inn, med Black Friday-tilbud og julebordsesong. Men grunnet en rekke faktorer vet jeg ikke om disse bransjene kan stole på konsumentenes forbruk i år. Gjennom pandemien har mange greid å bygge seg opp en økonomisk buffer, men denne blir nå spist opp av høye renter og dyre strømpriser. Vi som konsumenter vil nok holde litt igjen, kommenterer Fjærestad.

I 2020 så vi en kontinuerlig og markant konkursnedgang i fire av de fem nevnte konkursbransjene – kun innen serveringsvirksomhet var kurven flat. I fjor fortsatte nedgangen, denne gang med serveringsbransjen inkludert.

Nå som den generelle konkurstrenden har snudd gir dette også et betydelig utslag for disse bransjene. I tredje kvartal så vi en markant økning i samtlige fem bransjer, med mer enn en dobling i antall konkurser innen serveringsvirksomhet og detaljhandel:

- Detaljhandel: +185%
- Serveringsvirksomhet: +118%
- Agentur- og engroshandel: +89%
- Spesialisert bygg- og anleggsvirksomhet: +58%
- Oppføring av bygninger: +23%

Bransjer

— Fremdeles nedgang i ett fylke

Også på fylkesbasis ser vi en konsekvent konkursøkning i de aller fleste deler av landet. Størst økning ser vi i Rogaland med 54 konkurser i tredje kvartal – tilsvarende en økning på hele 89% sammenlignet med samme periode i fjor. Deretter følger Nordland (63% økning) og Innlandet (56%) økning.

Kun ett fylke hadde en positiv utvikling i Q3. Med 27 konkurser i juli, august og september hadde Agder en konkursnedgang på 4% sammenlignet med fjoråret. Det er likevel verdt og merke seg at det kun er én konkurs som utgjør forskjellen her.

— Konkurstall for samtlige fylker

Fylke:	Q3 2022	Q3 2021	Diff 2022/2021 %
Agder	27	28	-4%
Innlandet	50	32	56%
Møre og Romsdal	31	25	24%
Nordland	26	16	63%
Oslo	119	87	37%
Rogaland	54	29	86%
Troms og Finnmark	25	18	39%
Trøndelag	50	41	22%
Vestfold og Telemark	59	54	9%
Vestland	95	66	44%
Viken	154	132	17%
TOTALT	690	528	31%

— Redd det tøffeste fremdeles ligger foran oss

Etter et kvartal med en markant økning i konkurser er Fjærestad nå spent på å se utviklingen videre.

– Vi kan i grunnen bare konstatere det åpenbare: Antall konkurser øker, og det overensstemmer med rapportene vi får fra inkassobyråer og den generelle frykten i norsk næringsliv. Konsumentenes forbruk vil bli helt avgjørende, og da spesielt for serveringsbransjen og detaljhandelen, oppsummerer han.

Selv om økningen vi ser i Q3 fremdeles ikke kan kalles et konkursras ser vi nå at det begynner å ulme litt. Og dersom det tar skikkelig fyr i Q4, kan det bli full overtenning i starten av 2023.

– Vi går inn i et spennende kvartal, og jeg er redd det tøffeste fremdeles ligger foran oss, avslutter Fjærestad.

Fair Group AS

Postboks 45 Thorshov
0412 Oslo

www.fair.no

Besøksadresse

Sandakerveien 24D
0473 Oslo

Telefon 46 702 022

Creditsafe Norway AS

Postboks 9108 Grønland
0133 Oslo

www.creditsafe.no

Besøksadresse

Storgata 7
0155 Oslo

Telefon 800 24 722